ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 16.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Февраля — 1835 — *Wilno. Piątek. 22-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 11-го Февраля.

Высочайшею Грамотою 27-го Января Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Владиміра 2-й степени, Дежурный Генералъ Главнаго Штаба 1-й Арміи, Генералъ-Маїоръ *Карповъ 2-й.* (*Р.И.*)

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: Старшаго Адъютанта Штаба Инспектора Балтійскихъ Ластовыхъ Экипажей *Шахова*, назначить Начальникомъ Камчатки, на мѣсто Капитана 1-го ранга *Голенищева*, съ производствомъ въ Капитаны 1-го ранга и съ состояніемъ по Флоту.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Вологодскимъ Дворянствомъ кандидатовъ, въ званіе Вологодскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, на трехлѣтіе съ 1835 года, изволилъ Высочайше утвердить въ семъ званіи Штабсъ-Капитана *Брянчанинова.*

— На всеподданнѣйшемъ докладѣ Синода, въ 12-й день Января состоялся Высочайшій Указъ, о бытіи Викаріемъ Кіевской Епархіи, Епископомъ Чигиринскимъ, изъ представленныхъ отъ Синода кандидатовъ, Калужской Епархіи Лихвинскаго третьеклассна го Покровскаго Монастыря Архимандриту, Калужской Семинаріи Ректору, Владиміру, съ посвященіемъ его, Архимандрита, въ санъ Епископскій. (*С.В.*)

— Коллежскій Секретарь В. П. Бурнашевъ, имѣвъ счастіе поднести Ея Величеству Государинѣ Императрицѣ изданную имъ *Дѣтскую книжку*, на 1835-й годъ, удостоился за сіе поднесеніе изъявленія Высочайшаго благоволенія.

— Въ дополненіе къ помѣщенной въ 10-мъ N. Литов. Вѣстника, некрологіи умершаго въ Парижѣ Полковника *Сливицкаго*, сообщаемъ содержаніе письма, которое *Сливицкій* написалъ дрожащею рукою, за нѣсколько минутъ предъ смертію, къ Государю Императору. Письмо сіе, изображая душу *Сливицкаго* и чувства безпредѣльной любви и благодарности къ своему Государю, безъ сомнѣнія доставитъ истинное удовольствіе всѣмъ, умѣющимъ цѣнить столь высокія добродѣтели, тѣсно соединенныя съ воинскими достоинствами и заслугами.

„Великій и добрый Царь-Отецъ!

„Минута остается мнѣ! Прими чувства искренней признательности вѣрнаго Твоего слуги. Одно лишь сожалѣю, что не могъ отблагодарить службою за благодѣянія Твои;— но у меня остаются братья и племянники, которые ввѣкъ не забудутъ долгъ, который я имъ поручаю. Да сохранитъ Тебя Богъ на многія лѣта, для благоденствія Россіи!

Подписалъ: *Юлій Сливицкій.*“ (*С.П.*)

Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Московское Губернское Правленіе, разсмотрѣвъ представленіе Коломенской Градской Думы о дозволеніи производить ей клейменіе вѣсовъ и мѣръ на правилахъ, которыми руководствуется Московская Градская Дума, и принявъ въ соображеніе 45 и 46 §§ Высочайше утвержденнаго въ 23-й день Апрѣля 1823 года положенія о доходахъ и расходахъ Московской

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 11 Lutego.

Przez Naywyższy Dyplomat dnia 27 Stycznia Nayłaskawiey mianowany Kawalerem *orderu Św. Włodzimierza 2go stopnia*, Dežurny Jenerał Głównego Sztabu 1szey Armii, Jenerał-Major *Karpow 2gi.* (*R. I.*)

— Cesarz Jegomość Naywyżey rozkazać raczył: Starszego Adjutanta Sztabu Inspektora Baltyckich przewozowych Ekwipażów *Szachowa*, naznaczyć Naczelnikiem Kamczatki, na mieyscu Kapitana 1szey rangi *Goleniszczewa* z wyniesieniem na Kapitana 1szey rangi i liczeniem się we Flocie.

— Jego Cesarska Mość, z dwóch wybranych Kandydatów przez Dworzaństwo Wołogodzkie na Urząd Wołogodzkiego Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, na trzylecie od 1835 roku, Naywyżey potwierdzić raczył na ten obowiązek Sztabs-Kapitana *Brjanczaninowa.*

— Na przełożeniu nayuniżeńszem Synodu, d. 12 Stycznia nastał Naywyższy ukaz, o mianowaniu Wikaryusza Dyecezyi Kijowskiey, Biskupa Czyhiryńskiego, z przedstawionych od Synodu Kandydatów, Dyecezyi Kałuzkiey Lichwińskiego trzeciey klassy Opieki P. Maryi klasztoru Archimandryty, Kałuźskiego Seminaryum Rektora, Włodzimierza, i poświęceniu na Biskupa (*G.S.*)

— Sekretarz Kollegialny W. P. *Burnaszew*, mając szczęście złożyć Jey Cesarskiey Mości wydaną przez niego *Xiążeczkę dla dzieci*, na rok 1835, został udarowany oświadczeniem Naywyższego zadowolenia.

— Na dopełnienie umieszczonego w Numerze 10tym Kuryera Litewskiego nekrologu zmarłego w Paryżu Półkownika *Sliwickiego*, udzielamy brzmienie listu, który pisał *Sliwicki*, drżącą ręką, na kilka minut przed śmiercią, do Jego Cesarskiey Mości. To pismo, malujący serce *Sliwickiego*, oraz uczucia nieograniczoney miłości i wdzięczności ku swemu Monarsze, bez wątpienia przyniesie prawdziwe zadowolenie wszystkim, umiejącym cenić tak wielkie cnoty, ściśle połączone z rycerskiemi talentami i zasługami.

„Wielki i dobry Cesarzu. Oycze!

„Chwila mi zostaje! przyjm uczucia szczerey wdzięczności wiernego Swego sługi. Nad tém tylko ubolewam, żem nie mógł odwdzięczyć służbą za Twe dobrodzieystwa;— lecz pozostają moi bracia i synowcowie, którzy wiekiem nie zapomną obowiązku, który im zalecam. Niech Cię Bóg zachowuje w mnogie lata dla szczęścia Rossyi!

Podpisał: *Juliusz Sliwicki.* (*P. P.*)

Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że Moskiewski Rząd Gubernialny, rozpatrzywszy przedstawienie Kołomenskiey mieyskiey Rady, o dozwoleniu jey stemplowania wag i miar na prawidłach, których trzyma się Moskiewska Rada Mieyska, i porównawszy 45 i 46 § Naywyżey potwierdzonego dnia 23 Kwietnia 1823 roku Postanowienia o dochodach i rozchodach Moskiewskiey Stolicy, wniósł: dozwolić we wszystkich Powiatowych miastach Gu-

Столицы, заключило: дозволить во всѣхъ Уѣздныхъ городахъ Московской Губерніи завести, по примѣру Столицы, установленные клеймы, назначивъ за клейменіе вѣсовъ и мѣръ взимать единожды въ пользу городскихъ доходовъ: а) съ вѣсовъ: за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнъ 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4 р., полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 коп. Таковое предположеніе Губернское Правленіе представляло на разрѣшеніе Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора, а отъ него сообщено объ ономъ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ. Г. Министръ Финансовъ, съ которымъ онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ по сему предмету въ сношеніе, отозвался, что постановленіе Московскаго Губернскаго Правленія, относительно сбора по Уѣзднымъ городамъ Московской Губерніи за клейменіе вѣсовъ и мѣръ, онъ находитъ уважительнымъ, сколько потому, что сборъ сей самъ по себѣ не тягостенъ, составляя единовременно отъ 50 к. до 5 р. за клеймо, судя по вѣсу и мѣрѣ, столько и потому, что симъ легкимъ и справедливымъ способомъ, городскіе доходы будутъ усилены и чрезъ то преподастся возможность къ лучшему по городамъ устройству. Высочайше утвержденнымъ 23 Апрѣля 1823 года положеніемъ о доходахъ и расходахъ Московской Столицы постановлено: § 45. Существующій донынѣ ежегодно сборъ за вѣсы и мѣры отмѣняется, за клейменіе же вѣсовъ и мѣръ взимать: а) съ вѣсовъ за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ, 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнъ 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4 руб., полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 к. § 46. Мѣры и вѣсы клеймить единожды навсегда, пока находятся въ употребленіи, негодныхъ же и поврежденныхъ въ употребленіи не имѣть. Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, признавъ и съ своей стороны предполагаемый сборъ въ Уѣздныхъ городахъ Московской Губерніи за клейменіе вѣсовъ и мѣръ уважительнымъ и для торговли нетягостнымъ, входилъ о семъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, полагая съ своей стороны предоставить Градскимъ Думамъ означенныхъ городовъ, учредить сборъ сей на правилахъ, для Московской Столицы въ Высочайше утвержденномъ 23 Апрѣля 1823 года положеніи о доходахъ и расходахъ сей Столицы изданныхъ, взимая въ пользу городскихъ доходовъ единовременно: а) съ вѣсовъ: за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ, 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнъ 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4, полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 к. Государственный Совѣтъ, по разсмотрѣніи сего представленія, мнѣніемъ положилъ: заключеніе его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ утвердить. Таковое мнѣніе Государственнаго Совѣта удостоено въ 29 день минувшаго Декабря Высочайшаго соизволенія, и при семъ Его Императорскому Величеству благоугодно было, на поднесенной отъ Государственнаго Совѣта меморіи, начертать по сему дѣлу слѣдующую собственноручную резолюцію: *„распространить и на всѣ прочіе города, буде сего не существуетъ еще.“* О семъ Высочайшемъ Его Императорскаго Величества повелѣніи онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представляетъ Правительствующему Сенату, для учиненія надлежащаго распоряженія къ приведенію онаго въ исполненіе, какъ по городамъ Московской Губерніи, такъ и по всѣмъ прочимъ городамъ, въ коихъ доселѣ не учреждено сбора за клейменіе вѣсовъ и мѣръ. Приказали: О должномъ исполненіи по означенному Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совѣта предписать, какъ Московскому, такъ и всѣмъ прочимъ Губернскимъ Правленіямъ указами, каковыми объ ономъ дать знать Присутственнымъ мѣстамъ и уведомить Начальниковъ Губерній и Гг. Министровъ; въ Святѣйшій же Правительствующій Синодъ и во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить вѣденія. (Января 28 дня 1835 года. *По 1-му Департаменту.*) (*С. В.*)

bernii Moskiewskiey zaprowadzić, na wzór Stolicy, ustanowione stemple, naznaczywszy za stemplowanie wag i miar pobierać jednorazowie na rzecz mieyskich dochodów: a) od wagi za szalę, podeymującą więcey 5ciu pudów 5 rubli, mniey od 5 pudów i za bezmian 2 rubli; b) od miar: za czetwieryk z przyborem 5 rubli, za czetwieryk osobno 4 ruble, pół czetwieryka 2 ruble 50 kopiejek, czetwiert 1 rub., ośminę 50 kop. Takowy wniosek Rząd Gubernialny przedstawiał na rozwiązanie Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, a ten doniósł o tém do Ministeryum Spraw Wewnętrznych. P. Minister Skarbu, z którym Pan Minister Spraw Wewnętrznych czynił w tey rzeczy zniesienie się, odpowiedział, że postanowienie Moskiewskiego Rządu Gubernialnego, względem poboru po miastach Powiatowych Moskiewskiey Gubernii za stemplowanie wag i miar, znayduje zasługującém na uwagę, ile dla tego, że ten pobór sam z siebie nie jest uciążliwym, wynosząc jednoczasowie od 50 kop. do 5 rubli za stempel, uważając podług wagi i miary, tyle też i dla tego, że przez ten lekki i sprawiedliwy środek, dochody mieyskie będą powiększone i przez to poda się sposób lepszego w miastach porządku. Przez Naywyżey potwierdzone d. 23 Kwietnia 1823 roku Postanowienie o dochodach i rozchodach Stolicy Moskiewskiey ustanowiono: § 45. Dotąd istniejący coroczny pobór za wagi i miary odmienia się, za stemplowanie zaś wag i miar pobierać: a) od wagi podeymującey więcey 5 pudów, 5 rubli, mniey od 5 pudów i za bezmian 2 ruble; b) od miar: za czetwieryk z przyborem 5 rubli, za czetwieryk osobno 4 ruble, pół czetwieryka 2 ruble 50 kop., czetwiert 1 rubel, ośminę 50 kop. § 46. Miary i wagi stemplować raz nazawsze, póki znaydują się w używaniu, nieprzydatnych zaś i popsutych w użyciu nie mieć. P. Minister Spraw Wewnętrznych, uznawszy i ze swey strony wyznaczony pobór w Powiatowych miastach Moskiewskiey Gubernii, za stemplowanie wag i miar zasługującym na uwagę i dla handlu nieuciążliwym, wchodził o tém z przedstawieniem do Rady Państwa, podając ze swey strony zostawienie Radom Mieyskim pomienionych miast, ustanowić ten pobór na Prawidłach, dla Stolicy Moskiewskiey w Naywyżey utwierdzoném dnia 23 Kwietnia 1823 roku Postanowieniu, o dochodach i rozchodach tey Stolicy wydanym, pobierając na rzecz mieyskich dochodów jednorazowie a) od wag: za szalę, podeymującą więcey jak 5 pudów, 5 rubli, mniey od 5 pudów i za bezmian 2 ruble; b) od miar: za czetwieryk z przyborem 5 rubli, za czetwieryk osobno 4 ruble, pół czetwieryka 2 ruble 50 kop., czetwiert″ 1 rubel, ośminę 50 kop. Rada Państwa, po rozpatrzeniu tego przedstawienia, przez opinią postanowiła: wniosek P. Ministra Spraw Wewnętrznych potwierdzić. Takowa opinia Rady Państwa zasłużyła dnia 29 ostatniego Grudnia na Naywyższe zezwolenie, i przy tém Jego Cesarskiey Mości podobało się, na podanym od Rady Państwa memoryale, napisać w tey rzeczy następującą Własnoręczną rezolucyą: *„rozciągnąć i na wszystkie inne miasta, jeśliby w których tego jeszcze nie było.“* O tém Naywyższym Jego Cesarskiey Mości rozkazie P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawia Rządzącemu Senatowi, dla uczynienia należącego rozporządzenia około przyprowadzenia tego do wypełnienia, jak po miastach Gubernii Moskiewskiey, tak i po wszystkich innych miastach, w których dotąd nie ustanowiono poboru za stemplowanie wag i miar. Rozkazali: O powinném wypełnieniu podług pomienioney Naywyżey potwierdzoney opinii Rady Państwa, zalecić, jak Moskiewskim, tak i innym wszystkim Rządom Gubernialnym przez ukazy, i również przez ukazy dadź wiedzieć o tém Sądowym i Urzędowym mieyscom, tudzież uwiadomić Naczelników Guberniy i PP. Ministrów, a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. (28 Stycznia 1835 roku. *Z 1go Departamentu.*) (*G. S.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 9-го Февраля.

Англійской курьеръ проѣзжалъ здѣсь изъ Лондона съ большою поспѣшностію въ Константинополь, а сегодня поутру Англійское Посольство отправило другаго курьера съ депешами чрезъ Парижъ въ Лондонъ. Столь частая гоньба курьеровъ въ настоящее время весьма насъ удивляетъ; ибо мы полагали, что дѣла Востока не обращаютъ уже на себя вниманія и что всѣ затрудненія по сему предмету прекращены. Теперь видимъ совершенно тому противное и заключаемъ, что сія частая перепи-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, dnia 9 Lutego.

Kuryer angielski przejeżdżał tędy z Londynu, dążąc z wielkim pośpiechem do Konstantynopola. Dzisieyszego znowu rana, legacya angielska wyprawiła innego kuryera z depeszami, drogą przez Paryż do Londynu. Tak częsty bieg gońców w obecney chwili, tém więcey zadziwia, gdy od niejakiego czasu zdawało się, że interessa Wschodu mnieysze ściągają baczenie, i że, już wszelkie w tey mierze trudności załatwionemi zostały. Podług tego jednak, co widziemy, zdaje się, iż rzecz ma się wcale inaczey, i że tak częste korres-

ска именно относятся до положенія Востока. Быть также можетъ поводомъ къ тому Парламентскіе выборы въ Англіи и взаимныя сношенія относительно способа подтвержденія Министерства *Пиля*. Сей послѣдней причинѣ приписывается возвышеніе курсовъ. Здѣсь тѣмъ болѣе вѣрятъ, что въ Англіи партія консерватистовъ удержится, что она кажется склоняется къ примиренію съ умѣренными Вигами во всѣхъ важнѣйшихъ предметахъ. Если сіе воспослѣдуетъ, то мы опять вскорѣ увидимъ Г-на *Ламба* на прежнемъ Посольскомъ мѣстѣ. Англійскіе журналы намекаютъ о семъ возвращеніи, что тѣмъ съ большею принято будетъ здѣсь радостію, что сіе служило бы на предбудущее добрымъ знакомъ.

14-го Февраля.

Его Императорскорское Величество украсилъ Наслѣднаго Принца Баварскаго Большимъ Крестомъ Св. Стефана.

— Изъ Клаузенбурга доносятъ, что Трансилванскій Сеймъ 6-го сего мѣсяца послѣ девятимѣсячнаго продолженія распущенъ, по поводу явнаго нерасположенія его къ Королевскимъ предложеніямъ. (*G.C.*)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 13-го Февраля.

Въ числѣ членовъ нынѣшняго Парламента будутъ засѣдать изъ Сухопутнаго и Морскаго войска 137 Офицеровъ.

— Говорятъ, что Докторъ *М'Гале*, Католическій Архіепископъ въ Туамѣ, въ Ирландіи, хочетъ извѣстить о намѣреніи *Папы*, посѣтить будущимъ лѣтомъ своихъ вѣрныхъ Католиковъ въ Ирландіи.

— *Courier* того мнѣнія, что еслибы и воспослѣдовало обрученіе молодой Королевы Изабеллы II, съ Астурійскимъ Принцемъ, сыномъ *Донъ-Карлоса*, то и тогда бы междоусобія въ Испаніи не прекратились.

— Въ Бостонѣ получено извѣстіе о возмущеніи въ провинціи Пара. Отрядъ войска высланный туда въ Ноябрѣ прошл. года, истребленъ до послѣдняго человѣка. Недавно снова посланъ военный бригъ о 18 пушкахъ, который возстановилъ спокойствіе. Весьма много особъ взято подъ стражу.

— Сиръ Г. *Муррай* не есть членомъ Кабинета; онъ подалъ въ отставку по той причинѣ, что на выборахъ въ Пертширѣ получилъ мало голосовъ.

14-го Февраля.

Times сообщаетъ присланную издателю статью, въ которой сочинитель доказываетъ, что два Турецкіе путешественника, недавно прибывшіе въ Лондонъ, имѣютъ секретное порученіе отъ Султана, чтобъ они, открывъ Англійскому Правительству настоящее положеніе Турціи, постарались сблизить ее съ Англіею и пріобрѣсть отъ сей покровительство и помощь.

— *Sun*, по письмамъ приватнымъ, полученнымъ изъ Вашингтона, доноситъ, что Палата Американскихъ представителей, по дѣламъ Франціи, не пошла по слѣдамъ Сената. Она воздержалась дать мнѣніе о рѣчи Президента по сему предмету, ожидая, что постановлено будетъ Французскими Палатами.

— Нынѣшнія залы засѣданій Парламента, нагрѣваемы будутъ паровыми снарядами, поставленными въ пяти мѣстахъ въ видѣ жертвенниковъ.

— Лордъ Намѣстникъ Ирландіи, сдалъ въ прошлый четвергъ на сіе званіе присягу на руки Канцлера *Сугдена*; безъ исполненія сего обряда не льзя получать жалованья.

— Г-нъ *Гунтъ*, которой, какъ предъ симъ извѣщено, пораженъ былъ параличемъ, начинаетъ выздоровливать. (*G. C.*)

15-го Февраля.

Третьяго дня Король давалъ аудіенціи Г. *Тьерней* и Герцогу *Веллингтону*. Сей послѣдній пріѣхалъ во Дворецъ послѣ 4-хъ часовъ и тотчасъ принятъ былъ Королемъ. Вскорѣ, послѣ 5-ти час. прибылъ изъ Ашбурга въ Брейтонъ Россійскій Посолъ Графъ *Поццо-ди-Борго*. Графъ немедленно отправился во Дворецъ и Княземъ *Веллингтономъ*, какъ Статсъ-Секретаремъ иностранныхъ сношеній, представленъ былъ Королю. Сегоже вечера Графъ былъ у Ихъ Величествъ на обѣдѣ. Между прочими гостьми находились, кромѣ Герцога *Веллингтона*, Сиръ Ф. *Ламбъ*, Адмиралъ *Томпсонъ*, Сиръ Р. *Отвей*, Генералъ *Пиготтъ*, Адмиралъ *Вайдсгейдъ*, Полковники: *Горнби* и *Кавендишъ*, Др. *Бломбергъ* и Сиръ И. *Гопъ*. Ихъ Величества въ слѣдующій вторникъ 17 с. м. пріѣдутъ въ Лондонъ. Герцогъ *Веллингтонъ* и Россійскій Посолъ опять вчера сюда возвратились.

— Вчера послѣ полудня въ Департаментѣ Иностранныхъ сношеній былъ опять Кабинетный Совѣтъ, продолжавшійся почти три часа.

— Сиръ *Джемсъ Грагамъ* также пріѣхалъ въ Лондонъ; и третьяго дня былъ съ визитомъ у перваго Министра.

pondencye dotyczą głównie spraw Wschodu. Bydź także może, iż powodem tego, są wybory Parlamentowe w Anglii, i wzajemne porozumienia względem sposobu utwierdzenia Ministeryum *Peela*. Tey ostatniey pobudce przypisują podniesienie się kursów. Tém więcey tu wierzą w utrzymanie się partyi Konserwatystów w Anglii, iż ta zdaje się skłaniać do porozumienia się z umiarkowanemi Whigami, względem wszelkich ważnieyszych kwestyi. Jeśli to nastąpi, wkrótce znowu uyrzemy P. *Lamb*, wracającego na swóy Urząd Poselski. Dzienniki angielskie już namieniają o tym powrócie, co byłoby tu z tém większą przyjęte radością, iżby wskazywało pomyślną na przyszłość wróżbę.

Dnia 14.

Cesarz Jmć ozdobił wielkim Krzyżem orderu Św. Stefana, Królewica Następcę tronu bawarskiego.

— Donoszą z Koloswору (Klausenburg), że seym siedmiogrodzki, został rozwiązany dnia 6 t. m. po dziewięcio-miesięczném trwaniu, a to z powodu wyraźney nieprzychylności jego do propozycyy Królewskich. (*G. C.*)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 13 Lutego.

Pomiędzy Członkami teraznieyszey Izby Niższey, 137 oficerów z woyska lądowego i marynarki będzie zasiadało w Parlamencie.

— Mówią, że doktor *M'Hale*, Katolicki Arcybiskup w Tuam, w Irlandyi, miał oświadczyć o zamiarach Papieża, mającego chęć odwiedzić, przyszłego lata, swych wiernych Katolików w Irlandyi.

— *Courier* jest tego zdania, iż gdyby nawet przyszło do skutku zaślubienie młodey Królowey Izabelli II z Xięciem Asturyi, synem *Don Carlosa*, nie ustałaby dla tego woyna domowa w Hiszpanii.

— W Bostonie otrzymano wiadomość o zaburzeniach w prowincyi Para. Oddział woyska, wysłany tam w Listopadzie roku zeszłego, został wymordowany co do jednego człowieka. Niebawnie posłano znowu bryg woienny o 18 działach, i ten dopiero przywrócił spokoyność. Uwięziono bardzo wiele osób.

— Sir G. *Murray* nie jest już członkiem Gabinetu; z przyczyny, iż się nie utrzymał na wyborach w Pertshire, podał się o uwolnienie od urzędu.

Dnia 14.

Times udziela nadesłane sobie pismo, w którém autor utrzymuje, że dway podróżni tureccy, którzy nie dawno przybyli do Londynu, mają poufne polecenia Sułtana, aby, obeznawszy Rząd Angielski z teraznieyszém położeniem Turcyi, starali się o bliższe stosunki z Anglią, o jey opiekę i pomoc.

— *Sun* donosi z listów prywatnych, otrzymanych z Washingtonu, że Izba Reprezentantów Amerykańskich, nie poszła w ślady Izby Senatorskiey, w tém, co się dotycze interessów z Francyą. Wstrzymała się ona od wyrzeczenia nad tą częścią mowy Prezydenta, w oczekiwaniu na wiadomość, co też Izby Francuzkie w tey mierze postanowią.

— Teraznieysze sale posiedzeń Parlamentu, będą ogrzewane za pomocą apparatu parowego, ustawionego na pięciu mieyscach, w kształcie małych postumentów.

— Lord Namiestnik Irlandyi, złożył zeszłego czwartku przysięgę z tego urzędu, w ręce Kanclerza *Sugden*. Jestto obrzęd, bez dopełnienia którego, nie mogłby mieć wypłaconey pensyi.

— P. *Hunt*, który, jak było doniesioném, został tknięty paraliżem, przychodzi do zdrowia. (*G. C.*)

Dnia 15.

Król dawał zawczora audyencye Panu *Tierney* i Xięciu Wellingtonowi. Ostatni przybył do pałacu po 4tey i natychmiast do Króla był przypuszczony. Wkrótce po 5tey przybył Poseł Rossyyski, Hrabia *Pozzo-di-Borgo* z Ashburham do Brighton. Hrabia niezwłócznie udał się do pałacu i przez Xięcia *Wellingtona*, jako Sekretarza Stanu do stosunków zewnętrznych, do Króla był wprowadzony. Hrabia wieczora tego pozostał na obiedzie u Królewstwa Ichmość. Pomiędzy dalszemi gośćmi znaydowali się, oprócz Xięcia *Wellingtona*, Sir F. *Lamb*, Admirał *Thompson*, Sir R. *Otway*, Jenerał *Pigott*, Admirał *Whitshed*, Półkownicy *Hornby* i *Cavendish*, Dr. *Blomberg* i Sir J. *Hope*. NN. Państwo, następnego wtorku, dnia 17 t. m., do Londynu przybędą. Xiąże *Wellington* i Poseł Rossyyski wczora znowu tu powrócili.

— Wczora po południu w wydziale spraw zagranicznych była znowu Rada Gabinetowa, która prawie trzy godziny trwała.

— Sir *James Graham* także teraz do Londynu przybył; i zawczora był z odwiedzeniem u Pierwszego Ministra.

— Князь *Девонширъ* находится въ своихъ имѣніяхъ *Гардвигъ-Галлъ* и не намѣренъ въ нынѣшнее время года выѣхать въ Брейтонъ.

— Кавалеръ *Керри*, Г. *Фицгеральдъ*, на будущей недѣлѣ отправляется во Францію.

17-го Февраля.

Третьяго дня у Ихъ Величествъ въ Брейтонѣ, обѣдалъ Посолъ Прусскій Баронъ *Бюловъ*, гдѣ онъ и пробылъ вечеръ. На обѣдѣ находились также Госпожа *Фицгербертъ*, возвратившая на прежнее свое жительство въ Брейтонъ послѣ нѣсколько мѣсячнаго отсутствія. Сегоже дня былъ у Короля Сиръ *Францисъ-Бурдетъ*. Ихъ Величества намѣрены сегодня отправиться въ Ст. Джемскій Дворецъ. Король завтра будетъ тамъ принимать разныхъ особъ.

— Генералъ *Себастіани* съ многочисленною свитою вчера вечеромъ прибылъ изъ Кале въ Дувръ.

— Бывшій Россійскій Повѣренный въ дѣлахъ при здѣшнемъ Дворѣ, Графъ *Медемъ*, третьяго дня отъсюда отправился въ Парижъ.

— За нѣсколько предъ симъ дней Князь *Траутмансдорфъ* прибылъ сюда съ твердой земли.

— Лордъ *Станлей* послѣ прибытія своего въ Лондонъ, посѣтилъ Князя *Ригмонда*.

— Сюда ожидаютъ въ четвергъ или пятницу Турецкаго Посла *Намикъ Пашу*, изъ поѣздки его въ мануфактурныя округи, и многіе полагаютъ, что вскорѣ послѣ сего отправится онъ обратно въ Константинополь.

— Г. Карлъ *Грантъ* возвратился сюда изъ Шотландіи. Лордъ *Руссель* также сюда прибылъ.

— Члены оппозиціи послѣ завтра будутъ имѣтъ большое собраніе. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 12-го Февраля.

Эгмортъ, въ Провансѣ, гдѣ при копаніи для дороги рва, найдена галера, стоитъ теперь въ дальнемъ разстояніи отъ моря, хотя прежде служилъ пристанью для кораблей, отправлявшихся въ крестовые походы.

— 10-го п. м. въ Лиллѣ, при выгрузкѣ хлопчатой бумаги, купленной на фабрику Г-на *Селлье*, найденъ трупъ Негра, въ оную спрятанный. Бумага сія привезена изъ Фернамбуко (въ Бразиліи).

— Изъ Лондона увѣдомляютъ, что вещи Лорда *Коулея*, Англійскаго Посла при Дворѣ нашемъ, нагружены на корабль и что онъ самъ готовится въ путь.

14-го Февраля.

Общая Аугсбургская газета сообщила о размѣнѣ нотъ между Графомъ *Риньи*, яко Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ и Графомъ *Аппони*, намекая что будто бы въ слѣдствіе сего здѣшнему Послу въ Швейцаріи Графу *Руминьи* предписано, чтобы онъ первенствующему Кантону сообщилъ: что ежели онъ въ предосудительныхъ своихъ поступкахъ будетъ упорствовать: то Франція не станетъ болѣе заниматься дѣлами и судьбою Швейцаріи. Легитимистическая газета *Quotidienne* по поводу возраженія на сіи извѣстія замѣчаетъ: „Читая сію статью, коей трудно повѣрить, ктобы не подумалъ, что Французскій Кабинетъ старается оправдать дѣланныя ему столь часто укоризны, относительно введенія повсюду своей политики.“

— *Constitutionnel* увѣряетъ своихъ читателей, что ему извѣстны инструкціи, сообщенныя Г-ну *Себастіани*, относительно Лондонскаго Посольства, заключая сію статью сими словами: „И такъ ясно, что мы вступаемъ въ новую систему.“

— *Indicateur de Bordeaux* сообщаетъ вѣсть, что Генералъ *Льяудеръ*, возвращаясь въ Барцелону, впалъ въ помѣшательство ума, отъ происшествій 18 числа въ Мадритѣ.

— Римская газета *Trombetterio* извѣщаетъ о нечаянномъ выѣздѣ *Дона-Мигуэля* изъ Рима. Неизвѣстно, куда онъ дѣвался; сіе приключеніе подало поводъ къ различнымъ догадкамъ.

15-го Февраля.

Наконецъ Генералъ *Себастіани* выѣхалъ вчера въ Лондонъ въ сопровожденіи Г-на *Буркеней*, перваго Секретаря Посольства и Г-на *Буллай*, приватнаго Письмоводителя.— Князь *Эстергази*, Австрійскій Посланникъ въ Лондонѣ, сегодня тудаже отправился.

— Думаютъ, что Коммиссія, занимающаяся разсматриваніемъ проекта закона, относительно вознагражденія Американцевъ, согласится на претензіи, но отвергнетъ проценты со времени ратификаціи трактата, чему будутъ противиться Министры. Помянутая Коммиссія намѣрена также подать мнѣніе, чтобы отнынѣ неутвержденные Палатою трактаты почитались недѣйствительными и считались бы со времени ихъ подтвержденія въ Парламентѣ.

— Xiąże *Devonshire* bawi w dobrach swych Hardwick-Hall i nie myśli w tey porze roku Brightonu odwiedzić.

— Kawaler *Kerry*, Pan *Fitzgerald*, w przyszłym tygodniu do Francyi wyjeżdża.

Dria 17.

Zawczora u Królewstwa Ichmość w Brighton Poseł Pruski, Baron *Bülow*, był na obiedzie i wieczor tam przepędził. Na tym obiedzie była także Mistriss *Fitzherbert*, która po kilkomiesięczney nieobecności do dawnego pomieszkania swego w Brighton powróciła. Tegoż dnia Króla odwiedził Sir *Francis Burdett*. Dzisia Królewstwo Ichmość mają jechać do pałacu St. James; Król jutro będzie tam przyymował różne osoby.

— Wczora wieczorem Jenerał *Sebastiani* z licznym orszakiem z Calais do Dower przybył.

— Dotychczasowy Pełnomocnik Rossyyski przy tuteyszym dworze, Hrabia *Medem*, wyjechał ztąd zawczora do Paryża.

— Przed kilką dniami Xiąże *Trautmannsdorf* z lądu tu przybył.

— Lord *Stanley* po swém do Londynu przybyciu, odwiedził Xięcia *Richmond*.

— Poseł Turecki, *Namik Pasza*, we czwartek lub piątek, z podróży swey do okręgów rękodzielniczych, tu jest spodziewany, i jak wielu rozumié, że rychło potém do Konstantynopola napowrót wyjedzie.

— P. Karol *Grant* ze Szkocyi tu powrócił. Lord *Russel* także tu przybył.

— Członkowie oppozycyi pojutrze mają mieć wielkie zgromadzenie. (*A.P.S.Z.*)

Francya.

Paryż, dnia 12 Lutego.

Aiguesmortes, w Prowancyi, gdzie znaleziono galerę przy kopaniu rowu przy gościńcu, leży teraz w dosyć dalekiey odległości od morza, chociaż służyło dawniey za przystań dla okrętów Krucyaty.

— Dnia 10 z. m. znaleziono w Lille, przy wypakowaniu bawełny, zakupioney do fabryki Pana *Sellier*, dobrze zachowanego trupa, jakiegoś Negra. Ta bawełna pochodziła z Fernambuco (w Brazylii).

— Donoszą z Londynu, że rzeczy Lorda *Cowley*, Posła angielskiego przy Dworze naszym, już ładowano na okręt. On sam czynił już przygotowania do drogi.

Dnia 14.

Augsburgska gazeta powszechna doniosła o zamianie not między Hrabią *Rigny*, jako Ministrem interessów zagranicznych, a Hrabią *Appony*, z nadmienieniem, jakoby w skutek tego, zostało polecone tuteyszemu Posłowi w Szwaycaryi, Hrabiemu *Rumigny*, ażeby oświadczył Kantonowi Prezydującemu: iż w razie, gdyby się upiérał przy swojém niestosowném postępowaniu, Francya przestałaby zaymować się sprawami i losem Szwaycaryi. Legitymistyczna gazeta *Quotidienne* czyni następującą, z powodu zaprzeczenia temu doniesieniu, uwagę: „Czytając ten, trudny do uwierzenia artykuł, któżby nie sądził, że Gabinet francuzki usiłuje niejako stwierdzić, czynione mu tak często zarzuty, względem propagowania polityki swojey.“

— *Constitutionnel* wmawia w czytelników swoich, że mu są znane instrukcye, udzielone Panu *Sebastianiemu*, co do poselstwa londyńskiego, a kończy swóy artykuł temi słowy: „Oczywistą więc jest rzeczą, że w nowy wstępujemy system.“

— *Indicateur de Bordeaux* udziela pogłoskę, że Jenerał *Llauder*, wracając do Barcelony, dostał pomieszania zmysłów, a to z powodu wydarzeń w dniu 18 w Madrycie.

— Rzymski *Trombetterio* donosi o niespodziewaném wyjeździe *Don Miguela* z Rzymu. Niewiadomo, gdzie się udał, co dało powód do rozmaitych domysłów.

Dnia 15.

Jenerał *Sebastiani* wyjechał nareszcie dnia wczorayszego do Londynu, w towarzystwie Pana *Bourqueney*, jako pierwszego Sekretarza Poselstwa, i Pana *Bouillay*, jako sekretarza prywatnego. — Xiążę *Esterhazy*, Poseł Austryacki w Londynie, dziś wieczorem tamże wyjechał.

— Sądzą, że Kommissya, zajęta roztrząsaniem projektu do prawa, względem wynagrodzenia Amerykanów, będzie za przyjęciem pretensyi, lecz z odrzuceniem prowizyi, od czasu ratyfikacyi przypadającey; okoliczność, przeciwko którey będą Ministrowie. Rzeczona Kommissya, chce także podadź wniosek, aby odtąd, nie zatwierdzone przez Izbę traktaty, za nieistniejące uważane były i dopiero od chwili parlamentowego zatwierdzenia, datowały się.

— *Messager* увѣряетъ, что между Министрами произошло новое разногласіе. На одной сторонѣ: Маршалъ *Мортье*, Адмиралъ *Дюперре*, Г-да *Риньи* и *Персиль*, а на другой Г-да *Гюманнъ*, *Тьерсъ*, *Гизо* и *Дюшатель*.

— *Constitutionnel* утверждаетъ, что начатые относительно Анконы переговоры, остановились на томъ, что Французскія войска въ Маѣ мѣсяцѣ оставятъ сію пристань.

— Извѣстія съ границы Испанской не доставляютъ ничего новаго; подтверждаютъ однако жъ пораженіе Карлистовъ въ битвѣ подъ Арквіясъ.

— *Bon Sens* полагаетъ, что Австрія намѣревается требовать уплаты долга, произшедшаго во время занятія Французами Иллиріи, а *Messager* изъ одной статьи, помѣщенной въ Нѣмецкихъ газетахъ, изображающей бѣдствія Гамбурга во время занятія онаго Французами, догадывается, что и сей городъ объявитъ претензіи свои Франціи.

— Говорятъ, что Князь *Таллейранъ*, узнавъ о новомъ назначеніи Графа *Поццо-ди-Борго*, сказалъ: „Это человѣкъ, который скорѣе меня понимаетъ, нежели я самъ себя; природа одарила его чувствомъ проницать въ душу другаго." (*G. C.*)

— Вчера Король занимался съ Предсѣдателемъ Совѣта и Великимъ Хранителемъ Печати.

— Князь *Голицынъ* и Князь *Любецкій* на дняхъ имѣли нѣсколько совѣщаній съ Гг. *Риньи*, *Симонъ* и *Мунье*.

— Кабинетный курьеръ *Потери* вчера прибылъ въ Министерство иностранныхъ сношеній и привезъ изъ Неаполя депеши.

16-го Февраля.

Герцогъ *Орлеанскій* за нѣсколько дней отправится въ Брюссель, и пробудетъ тамъ цѣлую недѣлю.

— Говорятъ, что Графъ *Ст. Олеръ* первыхъ чиселъ Марта поѣдетъ обратно въ Вѣну.

— Министръ иностранныхъ сношеній, сегодня въ 4 часу утра, получилъ изъ Лондона депеши съ увѣдомленіемъ объ отъѣздѣ Графа *Медема*, котораго сегодня сюда ожидаютъ. Г. *Риньи* получилъ будтобы извѣстіе, что Графъ останется въ Парижѣ, только три мѣсяца, а послѣ на его мѣсто прибудетъ другой Посланникъ.

— По извѣстіямъ изъ Бордо, отъ 13 ч. с. м., обѣ сражающіяся стороны довольствуются обоюднымъ наблюденіемъ. (*A. P. S. Z.*)

Германія.

Франкфуртъ, 18-го Февраля.

Journal de Francfort въ статьѣ Португалія, донося о прибытіи Князя Лейхтенбергскаго въ Лиссабонъ и бракосочетаніи его съ *Донною Маріею*, замѣчаетъ: что радость по сему поводу произшедшая, скоро можетъ быть возмущена, если подтвердится извѣстіе о тайномъ выѣздѣ изъ Италіи *Дона Мигуеля*, помѣщенное въ Журналѣ *Messager*, и, какъ кажется, заимствованное изъ вѣрнаго источника. (*G. C.*)

Штутгартъ, 4-го Февраля.

Allg. Zeit. содержитъ въ сегоднишнемъ своемъ нумерѣ новую статью о памятникѣ *Шиллеру*, изъ коей видно, что срокъ подписки на сей памятникъ продолженъ до 1 Іюля 1835 года. До конца 1834 года собрано на сей предметъ 10,034 фл. 41 кр., изъ коихъ 973 фл. 12 кр. пожертвованы Берлинскимъ Королевскимъ театромъ, а 2,872 р. 50 к. (1,488 фл. 40 кр.) присланы изъ С. Петербурга Барономъ *Штиглицомъ*. Сія послѣдняя сумма составлена подъ Высокимъ покровительствомъ Августѣйшихъ Членовъ Россійскаго Императорскаго Дома, и въ особенности Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА. Коммиссія, составленная для сооруженія памятника, ожидаетъ, чтобы въ спискѣ вкладчикамъ непремѣнно были имена всѣхъ Германскихъ городовъ. Извѣстно, что модель памятника работается *Торвальдсеномъ*. (*Спб. В.*)

Швейцарія.

Бернъ, 11-го Февраля.

Хотя заграничные Журналы сообщали о дипломатическихъ сдѣлкахъ по отношеніямъ политическимъ сего Кантона, но первенствующій Кантонъ не имѣетъ о томъ никакого извѣстія. Въ первыя минуты изумленія, которое по важности предмета было весьма естественно, думали немедленно созвать чрезвычайный сеймъ. Но какъ Г-нъ *Румины* торжественно увѣрилъ, что онъ досель не получилъ никакого подобнаго извѣстія, и ни одного въ семь духѣ не было предписанія: то нѣсколько успокоившись, положили ожидать сообщеній отъ Правительствъ, а между тѣмъ Швейцарскимъ Повѣреннымъ въ Парижѣ и

— *Messager* zapewnia, że między Ministrami zaszło nowe nieporozumienie. Z jedney strony są: Marszałek *Mortier*, Admirał *Duperré*, Pan *Rigny* i Pan *Persil*; z drugiey Panowie: *Humann*, *Thiers*, *Guizot* i *Duchatel*.

— *Constitutionnel* utrzymuje, że rozpoczęte układy względem Ankony, są tak dalece doprowadzone, że woysko francuzkie już w Maju to miasto opuści.

— Doniesienia od granicy hiszpańskiey, niezawierają nic nowego; potwierdzają wszakże klęskę Karolistów w bitwie pod Arquijas.

— *Bon Sens* utrzymuje, że Austrya zamyśla reklamować zapłatę pewnego długu, pochodzącego z czasów zajęcia Illiryi przez Francuzów. A *Messager* domyśla się z artykułu, umieszczonego w gazetach niemieckich, i opisującego cierpienia Hamburga, w czasie zajęcia przez woysko Francuzkie, że i to miasto wystąpi z pretensyami swemi do Francyi.

— Mówią, że Xiążę *Talleyrand*, dowiedziawszy się o nowém przeznaczeniu Hrabiego *Pozzo-di-Borgo*, powiedział: „Jestto człowiek, który mię pierwey poymuje, aniżeli ja sam siebie; obdarzyło go przyrodzenie zmysłem, wyrozumiewania cudzey natury." (*Gaz. Codz.*)

— Król pracował wczora z Prezydentem Rady i Wielkim Strażnikiem pieczęci.

— Xiążę *Golicyn* i Xiążę *Lubecki* temi dniami kilka mieli konferencyy z PP. *Rigni*, *Simon* i *Mounier*.

— Goniec Gabinetowy *Poteri* przybył wczora do Ministeryum Stosunków zewnętrznych i przywiózł depesze z Neapolu.

Dnia 16.

Xiążę *Orléański* za kilka dni wyjedzie do Bruxelli, gdzie przez tydzień ma zabawić.

— Mówią, że Hrabia *St. Aulaire* w pierwszych dniach Marca do Wiednia na powrót wyjedzie.

— Minister Stosunków zewnętrznych, dzisia o 4tey rano, otrzymał z Londynu depesze, z wiadomością o wyjeździe Hrabiego *Medem*, który dzisia wieczorem tu jest spodziewany. Pan *Rigny* miał otrzymać wiadomość, że Hrabia tylko trzy miesiące w Paryżu zabawi, a potym przez innego Posłannika zmieniony zostanie.

— Podług wiadomości z Bordeaux pod dniem 13 t. m., obie walczące strony przestają teraz na wzajemném siebie uważaniu. (*A. P. S. Z.*)

Niemcy.

Frankfort, dnia 18 Lutego.

Journal de Francfort, pod artykułem *Portugalia*, donosząc o przybyciu Xięcia *Leuchtenbergskiego* do Lisbony i o zaślubieniu się jego z *Donną Maryą*, dodaje w końcu uwagę: iż radość, wynikła z tego powodu, wkrótce zakłóconą bydź może, jeśli się potwierdzi wiadomość o tajemnym odjeździe *Don Miguela* ze Włoch, w dzienniku *Messager* zamieszczona, a z pewnego, jak się zdaje, powzięta źródła. (*G. C.*)

Sztutgardt, 4 Lutego.

Allgem. Zeit. zawiera w dzisieyszym swoim numerze nowy artykuł o pomniku *Schillera*, z którego się okazuje, że termin subskrypcyi na ten pomnik został przedłużony do 1go Lipca 1835 roku. Do końca roku 1834 zebrano na ten cel 10,034 złt. reń. 41 graycar., z których 974 złt. reń. 12 graycar. ofiarowane są przez Berliński Królewski teatr, a 2,872 r. 50 k. (1,488 złt. reń. 40 grayc.) przysłane z St. Petersburga przez Barona *Stieglitz*. Ta ostatnia summa, złożoną została pod Wysoką opieką Nayjaśnieyszych Członków Rossyyskiego Cesarskiego Domu, a w szczególności Jego Cesarskiey Wysokości Następcy Wielkiego Xiążęcia ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA. Kommissya, ustanowiona dla wybudowania pomnika, spodziewa się, że w liście ofiarujących, nieodmiennie znaydować się będą imiona wszystkich miast Niemieckich. Wiadomo, że model pomnika robi się przez *Thorvaldsena*. (*G. S. P.*)

Szwaycarya.

Berna, 11 Lutego.

O dyplomatycznych układach między Austryą a Francyą, względem stosunków politycznych tuteyszego Kantonu, doniosły wprawdzie pisma zagraniczne, ale Kanton prezydujący nie ma o tém żadney wiadomości. W pierwszey chwili zadziwienia, które z powodu ważności przedmiotu było bardzo naturalne, zamyślano zwołać niezwłócznie Seym nadzwyczayny. Gdy jednak P. *Rumigny* zapewnił uroczyście, że on sam nie ma dotąd żadney o podobnych udzielaniach wiadomości i naymnieyszey w podobnym duchu nie otrzymał instrukcyi, uspokojono się nieco, i postanowiono czekać urzędowych zawiadomień. Tym czasem

Вѣнѣ поручено, чтобъ они о семъ развѣдали и доставили свѣдѣнія. Вообще можно сказать, что Швейцарія находится нынѣ въ весьма критическомъ положеніи, которое должно разрѣшить ея обстоятельства и дать имъ сообразнѣйшее направленіе.

Нейшатель, 10-го Февраля.

Ремесленники Баварскіе, повинуясь своему Правительству, оставляютъ Швейцарію.

— Фрейбургскій Совѣтъ постановилъ, ежегодное празднованіе битвы подъ Вьельмергонъ отмѣнить.

— Католическая партія въ Листалѣ, открыла новый источникъ смятеній. Она не хочетъ признать правъ Епископа Золтуронскаго, коими онъ доселѣ пользовался; желаетъ уничтожить пожизненныя пребенды и чтобы настоятели назначаемы были только на 5-ть лѣтъ. (*G.C.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 6-го Февраля.

Морской Министръ представилъ чинамъ свой буджетъ, изъ коего явствуетъ, что Португальская морская сила состоитъ изъ 2-хъ линѣйныхъ кораблей, 4-хъ фрегатовъ, 6 бриговъ, 8 шнявъ и катеровъ, 8 канонерскихъ ботовъ, 8 перевозныхъ, 8 пакетботовъ и 2 пароходовъ: вообще изъ 50 судовъ.

— 4 прошл. мѣсяца привезено въ Опорто сердце Дона Педро, положенное въ серебреномъ сосудѣ. (*G.C.*)

Америка.

Нью-іоркъ, 16-го Января.

По поводу наступающей совершенной уплаты государственнаго долга, господствуетъ здѣсь всеобщее удовольствіе, переходящее въ нѣкоторый родъ гордости, весьма простительной. По окончаніи въ 1815 году войны, сей долгъ составлялъ 127 милліоновъ долларовъ, а ежегодный участокъ 7,157,509 долларовъ и 42 цент.

— Изъ всѣхъ соединенныхъ областей, доходятъ до насъ извѣстія, что морозы нынѣшняго года были весьма жестоки; и здѣсь также нѣсколько дней былъ тягостный морозъ. По причинѣ большаго льда многіе корабли не могли пристать къ берегу. Многіе же весьма повреждены, нѣкоторые же сдѣлались даже вовсе неспособными къ мореходству. (*G. C.*)

Испанія.

Извѣстіе о бывшихъ 18-го Января въ Мадритѣ безпорядкахъ взволновало умы въ Барселонѣ до такой степени, что тамошній Комендантъ, Генералъ *Сантосильдесъ*, принужденъ былъ издать прокламацію, въ коей изъявилъ свое намѣреніе, подвергать строгому наказанію всѣхъ тѣхъ, кои будутъ пытаться нарушить общественное спокойствіе. (*Сѣв. Пч.*)

Китай.

Кантонъ, 20-го Августа 1834.

Губернаторъ *Лу* отдалъ третьяго дня слѣдующее повелѣніе Гонгскимъ купцамъ:

„*Лу*, Губернаторъ Кантонской и Квангской провинцій и пр. и пр. Гонгскимъ купцамъ. По надлежащей справкѣ усмотрѣлъ я, что Англійскій народъ производитъ торговлю въ Кантонѣ уже 110 лѣтъ, и что въ теченіе сего времени сдѣланы были, по предмѣту таковой торговли, различныя постановленія. Хотя въ точности неизвѣстно, къ какому сословію принадлежитъ Варварскій глазъ (Лутъ-Лаопи) т. е. Лордъ *Напиръ*: Офицеръ ли онъ, или купецъ; но какъ онъ прибылъ въ небесное Царство для торговыхъ дѣлъ, то и долженъ покоряться законамъ и постановленіямъ, на сей предметъ изданнымъ. Есть старая пословица: „когда переступаешь за границу, думай о запрещеніи; когда вступаешь въ чужую страну, узнай ея обычаи.“ Означенный Варварскій глазъ, присланный сюда издалека Королемъ упомянутой націи, есть безъ сомнѣнія человѣкъ, понимающій свое дѣло; что же касается до того, что онъ прибылъ въ главный городъ провинціи незапно, не объявивъ предварительно о причинахъ своего прибытія, то это дѣйствіе можно отнести къ незнанію правилъ общежитія. А посему, въ уваженіе того, что онъ прибылъ въ небесное Царство въ первый разъ и незнакомъ съ его законами, я, Губернаторъ, повелѣваю Гонгскимъ купцамъ подробно изслѣдовать причины его пріѣзда. Если, по случаю уничтоженія Остъ-Индской Компаніи, для Англійской торговли нужны какія либо новыя распоряженія, то онъ долженъ немедленно увѣдомить о томъ означенныхъ купцовъ, которые въ свою очередь представятъ мнѣ обо всемъ по почтѣ подробное донесеніе. Упомянутый Варварскій-глазъ долженъ сверхъ того возвратиться обратно въ Макао и ожидать тамъ повелѣнія Великаго Императо-

posłano Szwaycarskim sprawującym interessa w Paryżu i Wiedniu, aby w tym przedmiocie, potrzebną wiadomość starali się zasięgnąć. W ogólności można powiedzieć, że Szwaycarya znayduje się teraz w bardzo stanowczey chwili, która musi rozstrzygnąć bieg jey stosunków i stosownieyszy nadać im kierunek.

Neuchatel, 10 Lutego.

Czeladź rzemieślnicza kraju Bawarskiego, posłuszna rozkazom Rządu, oddala się ze Szwaycaryi.

— Rada Stanu Freyburga postanowiła, że uroczyste obchodzenie rocznicy bitwy pod Vielmergon, już więcey nie będzie miało mieysca.

— Stronnictwo katolickie w Listal, otwiera nowe źródło poruszeń. Niechce ono przyznawać Biskupowi Soloturneńskiemu praw, jakie dotąd mu służyły; żąda zniesienia dożywotnich prebend, i żeby proboszczowie tylko na lat 5 mianowani byli. (*G. C.*)

Portugalia.

Lisbona, dnia 6 Lutego.

Minister morski przełożył Stanom swoy budżet, z którego się okazuje, że marynarka portugalska jest złożona z 2 okrętów liniowych, 4 fregat, 6 brygów, 8 szonerów i kutrów, 8 statków kanonierskich, 8 przewozowych, 8 pocztowych i 2 parowych. W ogóle z 50 okrętów.

— Dnia 4 b. m. odwieziono do Oporto serce *Don-Pedra*, w srebrney puszce złożone. (*G. C.*)

Ameryka.

Nowy-York, dnia 16 Stycznia.

Z powodu następującego zupełnego spłacenia długu krajowego, panuje tu powszechne zadowolenie, zamieniające się w pewien rodzay wcale nienaganney chełpliwości. Po ukończeniu woyny w 1815 roku, dług ten wynosił 127 milionów dollarów, a roczna prowizya 7,157,509 dollarów 42 c.

— Ze wszystkich stron Unii dochodzą nas wiadomości, że mrozy tegoroczne były niezwyczaynie tęgie. I tu mieliśmy przez dni kilka mróz dokuczający. Z powodu dużych lodów, wiele okrętów nie mogło zbliżyć się ku brzegom. Nie mało także okrętów mocno uszkodzonych zostało, a niektóre zupełnie do żeglugi niezdatnemi się stały. (*Gaz. Codz.*)

Hiszpania.

Wiadomość o byłych 18 Stycznia w Madrycie zamieszaniach, wzburzyła umysły w Barcellonie do tego stopnia, że tameczny Komendant, Jenerał *Santosildes* przymuszony był wydać proklamacyę, w którey wyraził swe postanowienie, surowie karać tych wszystkich, którzyby kusili się naruszać powszechną spokoyność. (*P. P.*)

Chiny.

Kanton, 20 Sierpnia 1834 roku.

Gubernator *Lu*, wydał zawczora następujący rozkaz kupcom Hongskim.

„*Lu*, Gubernator prowincyy Kantonu i Kwangsi i t. d. i t. d. kupcom Hongskim. Po należytém rozwiedzeniu się dostrzegłem, że naród Angielski, bawi się handlem w Kantonie już 110 lat, i że w przeciągu tego czasu czynione były w przedmiocie tego handlu różne postanowienia. Chociaż niewiadomo z pewnością, do jakiego stanu należy Barbarzyńskie-oko (Luth-Laopi) t. j. Lord *Napier*: azali on jest oficerem lub kupcem; lecz gdy przybył do Państwa Niebieskiego dla spraw handlowych, zatém powinien ulegać prawom i postanowieniom na ten cel wydanym. Jest stare przysłowie: „gdy przestępujesz za granicę, myśl o zabronieniu; kiedy wstępujesz do kraju cudzego, poznay jego obyczaje.“ Pomieniony Barbarzyńskie-oko, przysłany tu zdaleka przez Króla wspomnionego narodu, jest bez wątpienia człowiekiem, poymującym rzecz swoję, a co się ściąga do tego, że on przybył do głównego miasta prowincyi niespodzianie, nie oznaymiwszy pierwiey o przyczynach swego przybycia, zatém ten postępek można odnieść do nieznajomości prawideł społeczeństwa. A zatém, przez wzgląd na to, że on przybył do państwa niebieskiego pierwszy raz i nieobeznany z jego prawami, ja, Gubernator rozkazuję kupcom Hongskim szczegółowie wyśledzić przyczyny jego przyjazdu. Jeśli z przyczyny skassowania Kompanii Wschodnio-Indyyskiey, dla handlu Angielskiego potrzebne są jakiekolwiek nowe rozporządzenia, tedy on niezwłócznie powinien o tém uwiadomić pomienionych kupców, którzy swoją koleją przedstawią mi o wszystkiém pocztą przez szczegółowe doniesienie. Wspomniony Barbarzyńskie-oko prócz tego powinien powrócić nazad do Makao i oczekiwać tam rozkazu Wielkiego Cesarza. Tedy cała sprawa ukończy się sama przez się i wszelka dalsza odmiana będzie

ра. Тогда все дѣло окончится само собою и всякая дальнѣйшая перемѣна будетъ безполезна. Если бы чиновникъ какой либо чужой земли прибылъ въ Англію для какого либо занятія, не ужели онъ не долженъ бы былъ предъявить Королю сего Государства о цѣли своего прибытія, и не ужели ему дозволили бы дѣйствовать противу законовъ Англіи по своему произволу? Такъ какъ упомянутый Варварскій-глазъ выдаетъ себя за низшаго Чиновника, то тѣмъ болѣе слѣдуетъ ему соблюдать правила общежитія. Когда онъ прислалъ мнѣ письмо, я счелъ неприличнымъ принять оное потому, что законы небеснаго Царства не дозволяютъ Министрамъ и другимъ чиновникамъ вступать въ тайную переписку съ варварами; доселѣ одни купцы несли всю отвѣтственность по дѣламъ торговымъ, и когда Варварскій купецъ имѣлъ надобность подать просьбу, то Тепаны должны были представить оную въ надлежащей формѣ и ожидать отвѣта чрезъ прокламацію. Самому же мнѣ никогда еще не случалось получать подобныхъ писемъ отъ варваровъ, и потому я приказалъ Квангскому Чауги издать немедленно по сему предмѣту особенное постановленіе. Изъ моего поведенія въ семъ случаѣ видно, что я не принялъ дѣла сего легковѣрно. — Варвары должны или повиноваться, находясь здѣсь, или выѣхать, не желая повиноваться. Гонгскіе купцы донесли мнѣ, что когда они были въ факторіи, то упомянутый Варварскій глазъ изъявилъ желаніе вступить въ сношенія со всѣми присутственными мѣстами и не хотѣлъ повиноваться законамъ. Я нахожу, что Англія никогда не вела оффиціальныхъ сношеній съ чиновниками небеснаго Царства. Варвары означенной націи, приходя въ Кантонъ, и оставляя оный, не имѣютъ инаго занятія, кромѣ торговли; между тѣмъ, какъ чиновники небеснаго Царства не заботятся о низкихъ дѣлахъ коммерціи. Съ тѣхъ поръ, какъ Кантонъ сдѣлался рынкомъ для варваровъ, все, относящееся къ торговлѣ и контролю варварскихъ купцовъ, лежитъ на отвѣтственности купцовъ Гонгскихъ, и никогда еще не существовало у насъ переписки съ какимъ нибудь Варварскимъ глазомъ. Въ Кантонѣ производитъ торговлю не одна Англійская нація, которая здѣсь находится не болѣе двухъ или трехъ лѣтъ. Почему же всѣ народы жили доселѣ тихо и повиновались законамъ? Чиновникамъ не было дозволено вмѣшиваться въ торговыя дѣла, ибо они запутывали бы только чрезъ то купцовъ и вредили имъ. А по сему желаніе Варварскаго глаза вступить съ нами въ корреспонденцію не только несогласно съ достоинствомъ и общежитіемъ, но покажется весьма несообразнымъ даже купцамъ прочихъ Варварскихъ націй. Переписка сія совершенно невозможна. Гонгскіе купцы, видя непокорность Варварскаго глаза старымъ постановленіямъ, были принуждены прервать торговлю съ означенною націею. Это доказываетъ глубокое познаніе великаго начала народнаго достоинства. Хитрое медленіе Варварскаго глаза сдѣлало таковое поведеніе необходимымъ. Весьма справедливо было бы въ семъ случаѣ совсѣмъ прекратить торговлю; но какъ Король Англіи доселѣ былъ весьма покоренъ, то нельзя думать, чтобы онъ прислалъ сюда Лутъ-Лаопи (Лорда Напира) единственно для оказанія столь упорнаго сопротивленія. Нѣсколько сотень тысячъ, увеличивающихъ чрезъ торговлю съ Англичанами доходъ Небеснаго Царства, не могутъ прибавить ему блеска ни на волосъ, ни на самое легкое перышко. Полученіе или неполученіе сего дохода не стоитъ ни малѣйшаго вниманія. Еще незначительнѣе ихъ сукно и оружіе; между тѣмъ какъ чай, ревень и сырецъ Небеснаго Царства суть первыя жизненныя потребности каждой націи. Преступленіе одного человѣка конечно должно прекратить жизнь цѣлаго народа. Но принимая въ соображеніе священное и божественное желаніе Великаго Императора содержать и питать людей, живущихъ въ Небесномъ Царствѣ и внѣ онаго, я не могу согласиться на таковую строгую мѣру. Купцы Англійской націи прибываютъ сюда за нѣсколько тысячъ миль и подвергаются всѣмъ опасностямъ мореплаванія. Вся ихъ надежда основывается на дозволеніи покупки и продажи. Если они не согласились вчера на предложеніе Гонгскихъ купцовъ, прибыть на совѣщаніе, то это произошло не отъ ихъ собственной воли, но потому, что они находятся подъ управленіемъ Лутъ-Лаопи. Если бы мы вдругъ прекратили навсегда торговлю, то всѣ эти купцы, пріѣхавшіе сюда по сушѣ и по морю, единственно для своихъ коммерческихъ оборотовъ, были бы мгновенно разорены чрезъ одного человѣка. Изъ сожалѣнія хочу я еще отложить сію мѣру. Я, Губернаторъ, въ теченіи многихъ лѣтъ пекся обо всѣхъ и ни съ однимъ человѣкомъ не поступилъ несправедливо. Тѣмъ менѣе рѣшусь я поступать жестоко съ людьми, прибывшими сюда изъ

niepotrzebną. Jeśliby urzędnik cudzego jakiego kraju
przybył do Anglii, dla jakiegokolwiek zajęcia się, azali
nie powinien był on objawić Królowi tego Państwa,
o celu swego przybycia, i azaliżby pozwolono mu
działać przeciw praw Anglii podług swey dowolności.
Gdy zaś wspomniony Barbarzyńskie-oko, wydaje sie-
bie za niższego urzędnika, to tém więcey należy mu
zachowywać prawidła społeczności. Gdy on przysłał
list do mnie, uznałem za nieprzyzwoitą przyjąć go dla
tego, że prawa niebieskiego państwa nie dozwalają Mi-
nistrom i innym urzędnikom wchodzić w tajemną kor-
respondencyą z barbarzyńcami; dotąd na samych kup-
cach była cała odpowiedzialność w sprawach handlo-
wych, i gdy kupiec barbarzyński miał potrzebę podać
prośbę, tedy Tepani powinni byli przedstawić ją w
należytey formie i oczekiwać odpowiedzi przez pro-
klamacyą. Mnie zaś samemu nigdy się jeszcze nie zda-
rzało otrzymywać podobnych pism od barbarzyńców, dla
tego rozkazałem Czauhi Kwangskiemu wydać niezwło-
cznie w tym celu osobne postanowienie. Z mojego postęp-
ku w tym razie okazuje się, żem tey sprawy nieprzy-
jął lekkomyślnie. — Barbarzyńcy powinni albo się u-
pokorzyć, tu znaydując, lub wyjechać, nie chcąc się
upokorzyć. Kupcy Hongscy donieśli mi, że gdy byli
w faktoryi, tedy pomieniony Barbarzyńskie-oko oświad-
czył swą chęć, weyśdź w porozumienia ze wszystkie-
mi sądowemi i urzędowemi mieyscami, i nie chciał u-
legać prawom. Ja znayduję, że Anglia nigdy się nie
znosiła urzędowie z urzędnikami niebieskiego państwa.
Barbarzyńcy pomienionego narodu, przybywając do
Kantonu i opuszczając go, nie mają innego zatrudnie-
nia, oprócz handlu, tym czasem, gdy urzędnicy Państwa
niebieskiego nie troszczą się o nikczemnych sprawach
handlu. Od tego czasu, jak Kanton stał się rynkiem
dla barbarzyńców, wszystko, co się odnosi do handlu
i kontroli barbarzyńskich kupców, zostaje na odpowie-
działności kupców Hongskich, i nigdy jeszcze nie było
u nas korrespondencyi z jakimkolwiek Barbarzyńskim
okiem. W Kantonie prowadzi handel nie sam narod An-
gielski, który się tu znayduje nie więcey nad dwa lub
trzy lata. Dla czegoż wszystkie narody żyły dotąd spo-
koynie i ulegały prawom? Urzędnikom nie było dozwo-
lono wtrącać się do spraw handlowych: albowiem oni
przez to mieszaliby tylko kupcom i szkodzili. A zatém
żądanie barbarzyńskiego-oka, weyśdź z nami w korre-
spondencyą, nie tylko się nie zgadza z godnością i spo-
łeczeństwem, lecz się wyda bardzo niestosownem nawet
kupcom innych narodów barbarzyńskich. Ta korre-
spondencya zupełnie jest niepodobna. Kupcy Hongscy,
widząc nieposłuszeństwo Barbarzyńskiego-oka dawnym
postanowieniom, przymuszeni byli przerwać handel ze
wspomnionym narodem. To dowodzi głębokie pozna-
nie wielkiego początku godności narodowey. Chytre
zwlekanie Barbarzyńskiego-oka, uczyniło takowy po-
stępek koniecznym. Bardzo byłoby słusznem w tém
zdarzeniu zupełnie znieść handel, lecz gdy Król An-
glii dotąd był bardzo pokornym, zatém nie należy są-
dzić, ażeby on tu przysłał Luth-Laopi (Lorda Napir)
jedynie dla okazania tak upartego sprzeciwienia się.
Kilka set tysięcy powiększających przez handel z An-
glikami dochod państwa niebieskiego, nie mogą przy-
dać mu ani na włos blasku, ani na naylżeyszy proszek.
Otrzymanie lub nieotrzymanie tego dochodu, nie jest
warte naymnieyszey uwagi. Jeszcze jest mniey znaczą-
ce ich sukno i broń; tym czasem gdy herbata rabar-
barum i jedwab surowy państwa niebieskiego są pierw-
szemi potrzebami życia każdego narodu. Przestępstwa
jednego człowieka koniecznie powinny przerwać ży-
cie całego narodu. Lecz przyymując do uwagi święte
te i bozkie żądanie Wielkiego Cesarza, utrzymy-
mywać i karmić ludzi, mieszkających w państwie nie-
bieskiém i wewnątrz onego, nie mogę się zgodzić na
tak surowy śrzodek. Kupcy narodu angielskiego przy-
bywają tu za kilka tysięcy mil i narażają się na wszyst-
kie niebezpieczeństwe drogi morskiey. Cała ich na-
dzieja zasadza się na dozwoleniu kupowania i prze-
dawania. Jeśli się oni nie zgodzili wczora na przeło-
żenie Hongskich kupców przybydź dla układu, tedy to
nie pochodziło od ich własney chęci, lecz dla tego, że
się oni znaydują pod zarządem Luth-Laopi. Jeślibyśmy
wkrótce przerwali handel nazawsze, tedy wszyscy ci
kupcy, którzy tu przybyli lądem i morzem, jedynie dla
swych handlowych obrótów, byliby w okamgnieniu
zruynowani przez jednego człowieka. Przez litość chcę
jeszcze odłożyć ten śrzodek. Ja, Gubernator, w prze-
ciągu wielu lat opiekowałem się wszystkiemi i z ża-
dnym człowiekiem nie postąpiłem niesprawiedliwie.
Tém mniey odważam się postępować okrutnie z ludźmi,
którzy tu przybyli z kraju dalekiego. Lecz dla za-
chowania godności narodowey, ostróżność nigdy nie jest
zbyteczną. Słyszałem, że Barbarzyńskie-oko ma grun-
towne i obszerne znajomości i udoskonalony w krasso-
mówstwie. Bezwątpienia może rozróżnić sprawiedli-

страны отдаленной. Но для сохраненія народнаго достоинства, осторожность никогда неизлишня. Я слышалъ, что Варварскій глазъ имѣетъ твердыя и обширныя познанія и искусенъ въ краснорѣчіи. Онъ безъ сомнѣнія можетъ отличить справедливое отъ несправедливаго. Если онъ почувствуетъ раскаяніе и согласится повиноваться законамъ, то можетъ отвѣчать мнѣ чрезъ Гонгскихъ купцовъ и торговля пойдетъ по прежнему. Если же онъ будетъ упорствовать и не смирится, то ясно окажется, что онъ не желаетъ, чтобы нація его пользовалась здѣсь правомъ свободной тортовли, которая тогда должна будетъ прекратиться навсегда. Когда Король Англіи услышитъ о сихъ неоднократныхъ повелѣніяхъ, тогда онъ усмотритъ, что вся вина въ семъ случаѣ лежитъ на означенномъ Варварскомъ-глазѣ, и что со стороны Небеснаго Царства не было оказано недостатка въ высокомъ почтеніи Его Величеству. Да будетъ сіе извѣстно всѣмъ Варварскимъ купцамъ, дабы они сообразно съ симъ располагали свои поступки."

Тунквангъ, 14 день 7-го мѣсяца 14 года (18-го Августа 1834 г.)

— Изъ длинныхъ актовъ и извѣстій, сообщеныхъ Лондонскими газетами о происшествіяхъ въ Китаѣ, мы неизлишнимъ почитаемъ извлечь для читателей нашихъ краткое изображеніе хода тамошнихъ дѣлъ: „Въ слѣдствіе уничтоженія монополіи Остъ-Индской Компаніи относительно торговли съ Китаемъ, отправленъ былъ туда Лордъ *Напиръ*, въ качествѣ Генеральнаго Консула. Онъ прибылъ 14 Іюля въ Макао и началъ тѣмъ, что избралъ себѣ въ сотрудники 4 Англійскихъ чиновниковъ, не увѣдомивъ о своемъ пріѣздѣ въ теченіи 10 дней Китайскія присутственныя мѣста. Вице-Король, или Губернаторъ Кантона, получившій изъ Пекина выговоръ за неизвѣщеніе Императора въ свое время о прекращеніи торговли съ Компаніею, послалъ, еще до прибытія Англійскаго Консула, двухъ своихъ Мандариновъ въ Макао съ требованіемъ, чтобы Лордъ *Напиръ* остался тамъ до полученія дальнѣйшихъ повелѣній изъ Пекина. Но Лордъ въ противность законамъ вступилъ въ Кантонъ. Тогда Губернаторъ послалъ другую депутацію для удержанія Англичанъ, но и сія возвратилась, не исполнивъ возложеннаго на нее порученія. „Къ лодкѣ, говоритъ Вице-Король, прибыли четыре Англійскіе черта, коихъ прибытіе видимо есть тайное лазутничество и непростительное оскорбленіе законовъ Небеснаго Царства, которые должны быть уважаемы, не токмо въ этомъ Царствѣ, но даже и въ Англіи, странѣ варваровъ! Законы сіи гораздо страшнѣе молніи Неба." Раздраженному Вице-Королю Лордъ послалъ письмо, которое было возвращено къ нему съ объявленіемъ, что къ Намѣстнику пишутся не письма, а прошенія. Всѣ переговоры были тщетны. Китайскимъ слугамъ повелѣно было оставить немедленно службу Англичанъ и не смѣть привозить въ Кантонъ на своихъ лодкахъ иностранцевъ. Не смотря на сіе запрещеніе, Лорду *Напиру* удалось прибыть въ городъ и остановиться въ гостинницѣ Остъ-Индской Компаніи. 9-го Августа Гонгскіе купцы предложили свое посредничество, но Лордъ рѣшительно отъ того отказался. Тогда они стали приглашать всѣхъ иностранныхъ купцовъ въ свои жилища, но Лордъ *Напиръ* 11 числа рано поутру собралъ Англійскихъ купцовъ и требовалъ отъ нихъ, чтобы они отказались отъ приглашенія Гонгскихъ купцовъ, которые вѣроятно намѣрены были уговорить ихъ изгнать изъ Кантона Англійскаго Консула. Къ сему присовокупилъ онъ, что его можно изгнать только силою штыка, и что онъ скорѣе пожертвуетъ всѣмъ и даже жизнію, чѣмъ согласится унизить честь Англіи. Англійскіе купцы изъявили на сіе свое согласіе и написали письмо къ Гонгскимъ купцамъ, коихъ отвѣтъ отъ 15 Августа оканчивался слѣдующими строками: „Теперь отклоненіе отъ принятія повелѣній Правительства есть уже непокорность законамъ Небеснаго Царства. Мы купцы-люди дѣловые и обязаны во всѣхъ публичныхъ дѣлахъ оказывать совершенное и безусловное повиновеніе существующимъ законамъ. Такъ какъ вашъ почтенный Чиновникъ не хочетъ повиноваться онымъ, то мы не смѣемъ уже торговать съ купцами вашей почтенной націи и будемъ просить высшее Правительство о прекращеніи покупки и продажи." На другой день Лордъ *Напиръ* созвалъ вторично Англійскихъ купцовъ и объявилъ имъ, что они могутъ избрать посредниковъ для веденія переговоровъ; но что онъ рѣшился не слушаться Губернатора и ожидаетъ прибытія двухъ военныхъ кораблей, крейсирующихъ близь береговъ, дабы подступить съ оными къ Вампоа, а въ случаѣ нужды, и къ стѣнамъ самаго Кантона. (*Спб. В.*)

we od niesprawiedliwego. Jeśli on poczuje skruchę i zgodzi się podlegać prawom, tedy może mi odpowiedzieć przez kupców Hongskich, i handel póydzie po dawnemu; jeśli zaś będzie upartym i nie uspokoi się, tedy się widocznie pokaże, że on nie żąda, żeby narod używał tu praw wolnego handlu, który wtenczas powinien będzie ustać nazawsze. Kiedy Król Anglii usłyszy o tych niejednokrotnych rozkazach, tedy postrzeże, że cała wina w tém zdarzeniu, zostaje na pomienionem Barbarzyńskiém oku, i że ze strony państwa niebieskiego nie dopełniono uchybienia w wysokiém uszanowaniu Jego Majestatu. Niech będzie to wiadomo kupcom barbarzyńskim, ażeby oni stosownie do tego kierowali swoje postępki."

Tunkwang, 14 dzień 7go miesiąca 14 roku. (18go Sierpnia 1834 roku.)

— Z długich aktów i wiadomości, udzielonych przez gazety Londyńskie o wypadkach w Chinach, my za potrzebną poczytujemy wypisać dla naszych czytelników krótkie wyobrażenie obrótu rzeczy tamecznych; „Na skutek skassowania monopolium Wschodnio-Indyyskiey kompanii względnie handlu z Chinami, wysłany był tam Lord *Napir*, w urzędzie Konsula Jeneralnego. Przybył on 14 Lipca do Makao i zaczął od tego, że obrał sobie na spółpracowników 4ch urzędników Angielskich, nie uwiadomiwszy o swoim przyjeździe w przeciągu dni 10sięciu Chińskich urzędów. Wice-Król czyli Gubernator Kantonu, który z Pekinu otrzymał wymówkę, za nieuwiadomienie Cesarza w swoim czasie, o zerwaniu handlu z kompanią, wysłał, przed przybyciem jeszcze Konsula Angielskiego, dwóch swoich Mandarynow do Makao z żądaniem, ażeby Lord Napir pozostał tam, nim nie otrzyma dalszych rozkazów z Pekinu. Lecz Lord Napir, wbrew prawom wszedł do Kantonu. Tedy Gubernator posłał drugą deputacyą dla strzymania Anglików, lecz i ta powróciła, nie wypełniwszy włożonego na nią poruczenia. „Do łodzi, mówi Wice-Król, przybyło czterech czartow Angielskich, których przybycie widocznie jest tajemném szpiegowstwem i nieprzebaczoném znieważeniem praw Państwa Niebieskiego, które powinny bydź szanowanemi nie tylko w tém Państwie, lecz nawet i w Anglii, kraju barbarzyńców! Te prawa daleko są strasznieysze, niż piorun Nieba." Do rozgniewanego Wice-Króla Lord posłał list, który był mu zwrócony z oświadczeniem, że do Namiestnika piszą się nie listy, ale prośby. Wszystkie traktowania były daremne. Sługom Chińskim rozkazano było opuścić niezwłócznie służbę Anglików i nie ważyć się przywozić do Kantonu na swoich łodziach cudzoziemców. Nie uważając na to zabronienie, Lordowi Napirowi udało się przybydź do miasta i stanąć w domu gościnnym Wschodnio-Indyyskiey kompanii. 9go Sierpnia kupcy Hongscy oświadczyli swoje pośrzednictwo, lecz Lord Napir stanowczo tego odmówił. Tedy oni poczęli zapraszać wszystkich kupców cudzoziemskich do swoich mieszkań, lecz Lord Napir dnia 11go rano zebrał kupców Angielskich, i żądał od nich, ażeby się zrzekli zaproszenia Hongskich kupców, którzy zapewna przedsięwzięli namówić do wypędzenia z Kantonu Konsula Angielskiego. Do tego przydał, że można go wygnać tylko siłą bagnetu, i że on pierwiey poświęci wszystko, życie nawet, aniżeli się zgodzi zhańbić honor Anglii. Kupcy Angielscy oświadczyli na to swoją zgodę, i napisali do kupców Hongskich, których odpowiedź pod 15 Sierpnia kończyła się w następujących wyrazach: „Teraz uchylenie się od rozkazów Rządu już jest nieposłuszeństwem prawom państwa niebieskiego. My kupcy ludzie czynni, obowiązani jesteśmy we wszystkich czynnościach publicznych okazywać zupełną i bezwarunkową uległość istnącym prawidłom. Gdy wasz szanowny urzędnik nie chce onym bydź posłusznym, zatém my nie możemy już handlować z kupcami waszego szanownego narodu, i będziemy upraszali Rząd Wyższy o zaprzestanie kupowania i przedawania." Nazajutrz Lord Napir zwołał powtórnie kupców Angielskich i oświadczył im, że mogą obrać pośrzedników dla traktowania; lecz, że on zdeterminował się nie słuchać Gubernatora, i oczekuje przybycia dwóch okrętów wojennych, krążących w blizkości brzegów, ażeby z niemi podpłynąć do Wampoa, a w razie potrzeby i pod mury samego Kantonu. (*G.S.P*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Февраля 22 дня 1835 г.—Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*